

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

כבוד השופט עמי קובו בפני

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אינה סקיבנקו

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד שירלי לוגסי
ב"כ הנאשמת: עו"ד קובי מרגולוב

גזר דין

רקע

1. הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:

אישום ראשון:

א. הריגה, עבירה לפי סעיף 298 בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

ב. תקיפת חסר ישע על ידי אחראי (ריבוי עבירות), עבירה לפני סעיף 368(ב)(א) סיפא בחוק.

אישום שני:

תקיפת חסר ישע על ידי אחראי (ריבוי עבירות), עבירה לפני סעיף 368(ב)(א) סיפא בחוק.

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשמת עבדה כסייעת בגן הילדים "מאשה והדב" בפתח תקווה (להלן: "הגן") בין השנים 2016-2018 ובתקופה הרלוונטית לכתב האישום, טיפלה בגן בקבוצת תינוקות בטווח הגילאים שבין 3 חודשים ועד לשנה וחצי.

במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום, בהזדמנויות רבות ושונות במהלך עבודתה בגן, הנאשמת תקפה תינוקות בגן בכך שאחזה בהם בכוח בזרוע, טלטלה אותם באוויר, בעטה בהם, הטיחה אותם לרצפה וגררה אותם. כמו כן היא הניחה שמיכות על ראשם ועל גופם של התינוקות בגן תוך שמקשה עליהם לזוז ולנשום.

האישום הראשון:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

התינוקת יסמין וינטה ז"ל ילידת 2.3.17 (להלן: "התינוקת המנוחה" או "יסמין ז"ל") התחנכה בגן החל מחודש ספטמבר 2017 וטופלה גם על ידי הנאשמת. ביום 16.5.18 שהתה התינוקת בגן החל משעות הבוקר. בשעה 14:08 אחזה הנאשמת בזרועה של התינוקת, הניפה אותה באוויר תוך שהיא הולכת ומטלטלת אותה והטיחה את התינוקת על מזרון ברצפת הגן לצד התינוק ב.ב יליד חודש מרץ 2017 (להלן: "התינוק"). התינוק שכב על בטנו כשראשו לכיוון הקיר, בעוד התינוקת שכבה על בטנה בכיוון הנגדי לו כשראשה לצד רגלי התינוק ופניהם של התינוקות פונים מטה למזרון. הנאשמת נשכבה לצד התינוקות, כיסתה את ראשם וגופם בשמיכה, משכה אותם לעברה כשהם מכוסים, הדקה את השמיכה סביבם ונשענה עליהם עם פלג גופה העליון, תוך שהיא עסוקה במכשיר הטלפון הנייד שלה. כאשר החלו התינוקות לנוע מתחת לשמיכה, הידקה הנאשמת את אחיזה בהם, הצמידה אותם לגופה והניחה עליהם גם את ראשה. התינוקת ניסתה להתרומם ולהשתחרר מאחיזתה של הנאשמת, אך הנאשמת תפסה את התינוקת, קירבה אותה לגופה והידקה את אחיזתה בה, והכל כששני התינוקות מכוסים בשמיכה. בהמשך, כאשר הבחינה הנאשמת כי התינוקת מנסה להוציא את ראשה מתחת לשמיכה, תפסה אותה הנאשמת בזרועה, משכה אותה בחוזקה לכיוון התינוק, זרקה אותה על המזרון והצמידה אותה לגופה. הנאשמת הניחה בשנית את השמיכה על ראשם וגופם של התינוקות, הצמידה אותם מטה למזרון, עטפה וכרכה את השמיכה סביב ראשה ופלג גופה העליון של התינוקת מבלי להשאיר לה פתח לנשימה. הנאשמת אחזה בשני התינוקות מבעד לשמיכה, הידקה את תפיסתה בהם ונשכבה עם כל פלג גופה העליון על ראשה וצווארה של התינוקת ועל גופו של התינוק, כך במשך כ- 10 דקות, כשכל אותה עת ראשה וצווארה של התינוקת עטופים וכרוכים בתוך השמיכה וכל פלג גופה העליון של הנאשמת מוטל עליה. באותן דקות ניסתה התינוקת להשתחרר מלפיתת החנק של הנאשמת ופרפרה ברגליה, אולם הנאשמת חסמה באמצעות השמיכה וגופה כל פתח לתינוקת ולא אפשרה לתינוקות לזוז, תוך שהיא צופה בטלפון הנייד שלה ואוזניות באזניה. לאחר 10 דקות שבהן שכבה הנאשמת על התינוקות, התרוממה מעליהם, פתחה את השמיכה שהייתה כרוכה סביב ראשה וצווארה של התינוקת, ואז נשמט ראשה של התינוקת ברפיון אל המזרון. הנאשמת הבחינה שהתינוקת אינה מגיבה, כיסתה שוב את ראשה בשמיכה ושבה לעיסוקיה בטלפון הנייד שלה. התינוקת נשארה מכוסה בשמיכה על גופה וראשה במשך שעה וחמישים דקות ובסמוך לשעה 16:00 נמצאה התינוקת ללא רוח חיים על ידי סייעת בגן.

האישום השני:

במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום, התחנכו בגן התינוקות: א.א, ב.ב, ג.ג, ד.ד, ה.ה, ו.ו, ז.ז, ח.ח ו-ט.ט (להלן: "התינוקות"). בהזדמנויות שונות במהלך עבודתה, הניחה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

הנאשמת שמיכה על ראשם וגופם של התינוקות א.א, ב.ב, ד.ד, ה.ה, ו.ו, ז.ז ו- ח.ח ובאחד המקרים, הידקה הנאשמת את השמיכה סביב ראשו וגופו של תינוק, תוך שהיא מונעת ממנו יכולת לזוז ולנשום. בהזדמנויות שונות במהלך עבודתה, הנאשמת אחזה בפרק ידם של התינוקות, הרימה אותם בכוח באוויר תוך שהיא הולכת ומטלטלת אותם והטיחה אותם בחוזקה ברצפת הגן, וביניהם התינוקות ג.ג, ד.ד, ו.ו, ח.ח ו- ט.ט.

ביום 14.5.18 בסמוך לשעה 11:38 בעטה הנאשמת בישבנה של התינוקת ג.ג בגן.

ביום 15.5.18 בסמוך לשעה 15:27 אחזה הנאשמת בידה של התינוקת ג.ג בגן, הרימה אותה באוויר, טלטלה אותה והטיחה אותה על המזרון. בהמשך אחזה הנאשמת בידה וגררה אותה בכוח בחדר בגן.

בשמונה הזדמנויות שונות, תקפה הנאשמת תינוקות שונים בגן כך שהטיחה אותם בחוזקה לעבר הרצפה וזרקה אותם בכוח לתוך הטרמפולינות, ביניהם התינוקות א.א, ב.ב, ו.ו ו- ז.ז. באותו מועד, תפסה הנאשמת בחוזקה את התינוקת ג.ג, הרימה והטיחה אותה בחוזקה על הרצפה.

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, הנאשמת הודתה והורשעה בכתב האישום המתוקן והופנתה לקבלת תסקיר שירות המבחן וכן הוזמנו תסקירי נפגעי עבירה. הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשמת ילידת 1995, נשואה ואם לשני ילדים בגילאי הגן. טרם מעצרה התגוררה עם משפחתה בבית הורי בעלה בפתח תקווה ועבדה מספר שנים כסייעת בגן ילדים. הנאשמת ילידת אוקראינה, היגרה לישראל עם אמה בהיותה בת 14. מעמדה של הנאשמת בישראל טרם הוסדר והיא שוהה בישראל באשרה המוארכת מידי שנה. הנאשמת נעדרת עבר פלילי. מדווחה ומדווח עו"ס שב"ס עולה כי הנאשמת מתפקדת באופן חיובי בבית המעצר ומשולבת בפעילויות שונות של עבודה וטיפול. לאחר גזר הדין הנאשמת עתידה להיקלט במחלקה הטיפולית בכלא במסגרתה צפויה לקבל התייחסות טיפולית מקיפה.

הנאשמת מסרה כי בחרה בעבודה עם ילדים מתוך עניין וכן נוכח קשיי שפה והיותה ללא מעמד מוסדר בישראל, מגבלות שהקשו עליה למצוא עבודה בתחום אחר. הנאשמת תיארה כי במסגרת התהליך שעוברת במעצר, גברה הבנתה להתנהלות הבעייתית בבסיס ביצוע העבירות, ובכלל זה הקושי שעמו התמודדה בעבודתה, כשברקע עייפות ממנה סבלה לאחר לידת בנה הצעיר ובהיותה אם לשני פעוטות, עבודה אינטנסיבית לאורך שעות רבות שהשפיעה על סף התסכול שלה ועל רמת התוקפנות בהתנהגותה. הנאשמת לא הצליחה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

לזהות אז את המצוקה והתקפנות וכיום מבינה שחלה הסלמה בהתנהגותה לאורך הזמן מבלי שביטאה קושי או ביקשה עזרה. הנאשמת קיבלה אחריות לביצוע העבירות ומתוך הבנתה את משמעות הנזק שגרמה, היא נערכת להתמודדות עם עונש מאסר. הנאשמת תיארה שינוי שערכה, כשכיום משתפת את סביבתה בקשייה ובתחושותיה. הנאשמת מבינה שתידרש לטיפול ארוך ואינטנסיבי כדי להתמודד עם משמעות ביצוע העבירות, כמו גם עם ההשלכות על חייה, עתידה והמחירים שנדרשים לשלם בני משפחתה.

שירות המבחן התרשם מהנאשמת כמי שמגיל צעיר נעדרה מסגרת משפחתית יציבה ולא קיבלה מענה מותאם לצרכיה הרגשיים. מגיל צעיר נדרשה לעצמאות, מיעטה בתקשורת רגשית ובביטוי צרכיה ועם עלייתה לישראל התקשתה להתמודד עם ההסתגלות לשינוי ולחיים בארץ כולל רכישת שפה והתערות חברתית. בהערכת הסיכון שקל שירות המבחן את היותה של הנאשמת ממוקדת בתפקוד, תוך הימנעות משיתוף סביבתה בקשייה, כשתפקודה נותר מצומצם. כמו כן נשואיה בגיל לצעיר והפיכתה לאם, אשר העמיסו עוד יותר על קשייה הרגשיים ותרמו להצטברות תחושות תסכול ושחיקה. בנוסף לכך התייחס שירות המבחן להתמודדותה של הנאשמת סביב היותה אם לשני פעוטות ובמקביל לעבודה דרשנית בגן, כשבהדרגה התדלדלו כוחותיה הנפשיים ובאופן נוקשה לא בחנה אפשרויות תעסוקה אחרות ולא בקשה סיוע במצבה. להתרשמות שירות המבחן הנאשמת התמודדה עם קשייה באופן הגנתי ובניתוק, כשתפקדה ברמה הטכנית ולא זיהתה את ההסלמה במצבה הרגשי וברמת תוקפנותה.

כגורמי סיכוי לשיקום התייחס שירות המבחן להיותה של הנאשמת אישה צעירה ללא דפוסים שוליים, המכירה כיום בצורך לקבלת סיוע טיפולי אינטנסיבי במטרה לעבד אלמנטים תוקפניים וחוסר וויסות שעלה בעבירה, כמו גם את קבלת האחריות מצדה על התנהגותה ותוצאותיה. שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינה של הנאשמת מעבר לטיפול המוצע במסגרת שב"ס, נוכח חומרת העבירה והצפי לעונש מאסר.

תסקירי נפגעי העבירה

5. **תסקיר נפגע עבירת המתה** – אודות הורי התינוקת המנוחה. בשל צנעת הפרט, תוצג התרשמות כללית של עורכת התסקיר בלבד.

ההורים בשנות ה-20 לחייהם, מתמודדים עם מצוקה מתמשכת, אשר החריפה עם מות בתם ומתקשים לשוב לתפקודם הקודם. במפגשים שנערכו עמם בלטו עצב, געגועים וקושי להשלים עם הסופיות במותה של בתם. בזמן שחלף מאז מות בתם, ההורים נפרדו, כשעלה כי האובדן של בתם גרם להתפרקות המשפחה תקופה קצרה לאחר מותה וקשור לשונות ביניהם באופן ההתמודדות עם אבדן בתם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

חלק ניכר מעוצמת הנזקים קשור לנסיבות מותה של התינוקת, ההפתעה, האכזריות והסתמיות שבה, לגילה של התינוקת והיותה בת בכורה, למעמדם של ההורים בישראל ותפיסתם את המשפחה שהקימו ומיקומה של התינוקת בה. כל אלה מעצימים את חווית האובדן ואת חווית ההתפרקות של כל מערך החיים שבנו בעמל רב. **ההורים ראו בבתם משמעות ותקווה לעתיד ומותה קטע את האופק שהיה עבורם מקור לכוח, להנעה וליכולת לחלום על הגשמת מציאות חיים טובה לגדילה והתפתחות עבור בתם. מאז מותה הם חיים בחוויה של קטיעה ושבירה.**

ההורים אקדמיים, הגיעו לישראל תחילה כתיירים בהיות האם בחודש השלישי להריונה, ובהמשך החליטו להישאר בישראל. ההורים עבדו בעבודות ניקיון לשם מימון שהותם בישראל וקיום מעקב רפואי, עבודה שלא תאמה את יכולותיהם, אולם הם היו מוכנים לעשות ויתורים אלה. הם חוו את תקופת ההיריון כתקופה מאושרת ומלאת ציפיות לעתיד טוב. עם לידתה של בתם יסמין, האם נותרה לטפל בה למשך שישה חודשים, ולאחריהם נאלצה לשוב לעבודה בשל הקושי של האב פרנס לבדו, והם שילבו את בתם בגן, בו הספיקה יסמין להתחנך במשך 8 חודשים עד למותה. ההורים הדגישו את אהבתם העצומה לבתם ואת רגעי האושר והשמחה שגרמה להם מידי יום, ותיארו אותה כתינוקת יפה, בריאה ומאושרת.

להתרשמות עורכת התסקיר, מדובר בהורים שכולים צעירים, אשר עזבו את מולדתם בחיפוש אחר חיים טובים יותר להם ולבתם, ומתוך רצון לבנות בית ומשפחה. כיום ההורים מנותקים משורשיהם, חיים במדינה שבה הם חשים חוסר שייכות כשהם נעדרים רשתות תמיכה טבעיות של משפחה וחברים, מציאות המעצימה את תחושת הניכור והבדידות. ההורים נמצאים בשלבים ראשוניים של התמודדות עם האבל והאובדן, כשבשלב זה עסוקים במה שלא הספיקו לחוות עם בתם ובכך חווים כי איבדו את עתידה ועתידם המשותף. **מותה של התינוקת, הותיר אצל הוריה כאב עמוק וגעגועים שאינם מרפים ואף מתעצמים, כשלתחושתם אין בסביבתם מי שמסוגל להבין את עוצמת הכאב, רמת ההלם, חוסר המוכנות והקושי הנלווה למוות מסוג זה. ההערכה כי ההורים זקוקים לסיוע גורמי מקצוע, לתמיכה ועזרה בהתמודדות עם טראומת אובדת הבת. כיום אין ביכולת ההורים לממן טיפול פרטי בשל מצבם הכלכלי הדחוק.**

לאור תמונת הנזק ברמה האישית, הזוגית, המשפחתית, התפקודית, הכלכלית וכן לשם העברת מסר של הכרה בפגיעה ובתוצאה הטרגית, **קיימת חשיבות כי בנוסף לכל עונש, יוטל על הנאשמת עונש של פיצוי כספי משמעותי להורים, שאותו יוכלו להפנות לשיקום מצבם בכל דרך שיבחרו.**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

6. **תסקיר נפגעי עבירה** אודות 5 מהקטינים (ב.ב, ג.ג, ה.ה, ו.ו, ז.ז) – התינוקות נפגעו במסגרת בה שהו במשך רוב שעות היום, אשר הייתה אמורה לספק עבורם צרכים פיזיים ורגשיים, לפתח אותם ולהגן עליהם בזמן שאינם שוהים בקרבת הוריהם. הנפגעים היו בגיל שבו לא היו יכולים לשתף ולהעיד על שקרה להם בגן ולכן חשיפת הפגיעות התאפשרה רק לאחר פתיחת החקירה המשטרתית סביב מותה של יסמין ז"ל. **התינוקות עברו טראומה והתעללות בגיל צעיר, שעלולות להותיר צלקות בנפש ולהוביל לבעיות שונות בהתפתחותם ובתחושת הביטחון שלהם בעולם. זיכרונות מהפגיעה עשויים להיארג במבנה האישיות ולגרום לשינויים פנימיים שיכולים להיות "רדומים" במשך שנים ולפרוץ ביום אחד דרך תסמינים שונים.** מרבית ההורים דווחו על התפתחות תקינה של ילדיהם, אולם ניתן להבחין כבר עתה בהתנהגויות חריגות של חלק מהנפגעים, שעלולות להיות תוצאה של ההתעללות שעברו. **חלקם נבהלים מדברים שונים, מסרבים להתכנסות בשמיכה, מתקשים להירדם בחושך ועם שמיכה, התעוררות בלילות, תקופה של אפתיות ואדישות.** אף שהפגיעה עצמה הייתה כלפי התינוקות, ניתן לראות כי הפגיעה השפיעה לא רק עליהם, אלא במידה רבה גם על הוריהם שהפקידו את היקר להם מכל בידי הנאשמת. עד למציאת מסגרת חלופית לילדיהם, ההורים נאלצו להיעדר ממקום עבודתם כדי לשהות עם ילדיהם במהלך היום. **כל ההורים תארו קושי לתפקד ולהירדם בלילות, מחשבות טורדניות רבות בנוגע לפגיעה בילדיהם ופגיעה קשה באמון שלהם באחרים.** חלקם תיארו התקפי בכי ומצב רוח ירוד, התעוררות חוזרת בלילות לוודא את בטחון ילדיהם, גוננות וחרדה ביחס לילדים, הסתגרות בבית, עזיבת מקום עבודה וכד'. **כל ההורים שיתפו בתחושות קשות שמלוות אותם מרגע היוודע דבר הפגיעה בילדיהם ושככל הנראה ימשיכו ללוות אותם לאורך חייהם וישפיעו על האופן שבו יגדלו את ילדיהם בעתיד. הם כועסים על עצמם וחשים אשמה על כך שהפקידו את ילדיהם בידיה של מי שהתעללה בהם.**

ראיות לעונש

7. **עדות מר ולדימיר בוטוק – אביה של יסמין ז"ל** – האב בכה במהלך עדותו, תיאר שהיה לו חלום להקים משפחה יפה. האושר הגדול ביותר בחייו, היה להגיע הביתה ולחבק את בתו. הנאשמת גדעה את החלום, ומאז אין חשיבות לחייו. האב תיאר את הקושי להמשיך ולחיות כשבתו קבורה, ואת הפגיעה שפגעה הנאשמת גם במשפחה המורחבת. האב ביקש כי יוטל על הנאשמת עונש חמור לשם הרתעת מטפלות אחרות, ולמען לא יישנו מקרים דומים.

8. **עדות הגב' דורינה וינטה – אימה של יסמין ז"ל** – האם תארה בדמעות את האסון שפקד אותם עם מות בתם לפני כשנה, הכאב שהיא חווה בכל יום עת היא מתבוננת בתמונות של בתה ובמשחקיה. האם תיארה כי אינה מסוגלת לעבוד. האם פנתה בדברים לנאשמת, האשימה אותה שלקחה ממנה את בתה, ובהיותה אם בעצמה אמורה היא להבין את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

- רגשותיה הקשים. האם ביקשה להחמיר בעונשה של הנאשמת כדי שלא ישנו מקרים כאלה בעתיד.
9. **תקליטורים** המכילים סרטונים המתעדים את האירועים העולים בכתב האישום, אשר צולמו במצלמות האבטחה של הגן וכן רשימת הפניות לאירועים המופיעים בסרטונים.
10. **הצהרת נפגע עבירה** – אמה של ח.ח. – האם תיארה את הקושי בהתמודדות עם גילוי הפגיעה בבתה, תחושות אשמה סביב בחירת הגן ומתן ביטחון בנאשמת, חוסר שינה, חרדות, ימים של בכי ופגיעה בתפקוד בכלל ובמקום העבודה, עיסוק מוגבר ומחשבות על אירועי הפגיעה. האם תיארה שינוי שחל בבתה לאחר ששולבה במסגרת חדשה, מילדה חששנית, שאינה צוחקת ופוחדת מאנשים וממגע, לילדה מאושרת ושמחה. האם תארה הפסד ימי עבודה סביב הוצאת בתה מהגן לאחר חשיפת הפגיעה, וכן אובדן תחושת אמון באחרים ובפרט במי שבא במגע עם בתה.
11. **הצהרת נפגע עבירה** – אמו של ט.ט. – האם תארה את השינוי שחל בבנה לאחר שטופל על ידי הנאשמת, בנה היה חייכן, אוהב לאכול ואשר התפתח בצורה תקינה, הפך לילד עצוב. בעקבות המקרה, האם סובלת מחרדות, נמנעת מלהשאיר אותו אצל מטפלות ומתקשה במתן אמון באחרים הבאים במגע עם בנה.

טיעוני הצדדים

12. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד שירלי לוגסי, קיימת חומרה יתרה בנסיבות מותה של המנוחה. הנאשמת הורשעה בהריגתה של תינוקת חסרת ישע בעת שהייתה אמונה על שלומה ורווחתה של המנוחה. בהריגתה של המנוחה פעלה הנאשמת מתוך שוויון נפש לתוצאת המוות. לאור העובדה שלצד אירוע ההריגה, הורשעה הנאשמת בנוסף ב-35 אירועי תקיפת קטינים חסרי ישע, כלפי מספר רב של פעוטות, מהם זוהו 9 תינוקות, עותרת המאשימה למצות את הדין עם הנאשמת ולהשית עליה את העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת ההריגה, וכן ענישה מצטברת בגין אירועי התקיפה.
- בהתאם לסעיף 40(ג) לחוק, ומאחר שהנאשמת הורשעה בריבוי עבירות באישום השני, קיומם של ריבוי נפגעים, מדובר באירועים שונים שהתרחשו במועדים שונים ומכאן שיש לקבוע מתחם עונש נפרד לכל אחד מהאישומים.
- באישום הראשון – הריגתה של התינוקת – הנאשמת פגעה בערך קדושת החיים. כל אדם הוא עולם ומלואו וקטילת חיים היא פגיעה קשה מאין כמותה. הריגתו של כל אדם, כל שכן תינוק רך בשנים, פוגעת פגיעה קשה מנשוא בחיי הקרובים לו, אשר מתמודדים עם האובדן. באשר לב.ב, פגעה הנאשמת בשמירה ובהגנה על שלמות נפשם של קטינים חסרי ישע. ב.ב נכח כל הזמן באירוע ההריגה לצדה של המנוחה וניתן לומר כי חייו נצלו בנס. באשר לנסיבות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

ביצוע העבירה, הנאשמת הייתה סייעת בגן, ותפקידה זה הקנה לה שליטה מלאה על הקטינים בעת שהייתם בגן, כשהייתה אחראית לשלומם. תפקידה כלל שמירה על שלומם הפיזי והנפשי של הקטינים, ניתן בה אמון מלא על ידי ההורים אשר הפקידו את היקר להם מכל בדידה. נכרת בין ההורים לבין הנאשמת חוזה בלתי כתוב והייתה ציפייה שהיא תיכנס בנעלי ההורים ותנהג בילדיהם כפי שהיו נוהגים בעצמם בשעות הרבות שבהם שהו התינוקות בגן. הנאשמת הפרה את האמון שניתן בה והיא נהגה באלימות, תוקפנות ואגרסיביות כשטלטלה, גררה והטיחה את התינוקות, עד להסלמה במעשיה עת קטלה את חייה של התינוקת המנוחה. התעסקותה של הנאשמת בטלפון הנייד עת שכבה על התינוקות באירוע ההריגה, מבטאת את הלך הנפש שבו הייתה שרויה. התיעוד החזותי של האירוע מלמד על ניסיונותיה של התינוקת המנוחה להשתחרר מאחיזת הנאשמת כשהיא נלחמת על חייה. לא ניתן לקבל את הטענות שדרכה של הנאשמת בכיסוי התינוקות בשמיכה מעל ראשם הייתה דרך מקובלת להרדמת התינוקות בגן, ולא ניתן לקבל באופן נורמטיבי שיטת הרדמה אכזרית ובלתי אנושית זו. בהתנהגותה, הנאשמת גילתה אדישות לביטויי המצוקה של התינוקת ולמאבקה להשתחרר. אדישותה של הנאשמת נלמדת מעובדות כתב האישום המתוקן, ממשך הזמן ששכבה על ראשה של התינוקת כשהיא אוטמת את עיניה ואזניה ובכך נהגה בניכור ובאכזריות לביטויי המצוקה של המנוחה. גם לאחר הריגת התינוקת, מעשיה של הנאשמת מבטאים אדישות, כשהיא הרימה את השמיכה, הבחינה בראשה השמוט ברפיון של התינוקת ולא הגיבה לכך. הנאשמת התבוננה בתינוקת והטילה את השמיכה בשנית על גופה וראשה של התינוקת אשר נותרה כך במשך שעה וחמישים דקות.

הנזק שנגרם מביצוע העבירה הוא מקסימאלי, מעשיה גרמו למותה של המנוחה, ולפגיעה גם בהורי התינוקת. המאשימה הפנתה לעדויות ההורים בבית המשפט ולתסקיר נפגע עבירת המתה. באשר לקטין ב.ב, הרי שחייו נצלו בנס, ולא בשל מעשיה של הנאשמת.

מתחם העונש ההולם נקבע גם ממדיניות הענישה הנוהגת. ואולם לאחר עיון בפסיקה לא נמצא מקרה דומה בנסיבותיו – סייעת שגרמה באדישותה למות תינוק – אשר ניתן ללמוד ממנו על מדיניות הענישה הנוהגת. לאור ייחודיותו של מקרה זה, הפנתה המאשימה לתיקון 137 לחוק העונשין בעניין עבירות המתה, אשר נכנס לתוקפו ביום 10.7.19. לשיטת המאשימה הנאשמת ביצעה את העבירה באדישות ומכאן שאילו ביצעה את העבירה בחודש יולי 2019, לאחר כניסת התיקון לתוקף, הייתה מיוחסת לה עבירה של רצח בנסיבות מחמירות שלצידה עונש מאסר עולם חובה. אין מדובר בדין מקל לנאשמת כך שהתיקון אינו חל בעניינה כיום. מדברי ההסבר לסעיף ניתן ללמוד שבנסיבות שבהן הקורבן הוא קטין ועובר העבירה הוא אחראי עליו, קיימת חומרה מיוחדת, לא רק מעובדת היותו של הקורבן חלש, אלא גם מהפרת האמון והמעילה בתפקיד מצד הפוגע שאמור להיות אחראי לרווחתו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

של הקורבן ולדאוג לצרכיו. לנוכח האמור, עתרה המאשימה למתחם עונש הנע בין 18 ל-20 שנות מאסר.

באישום השני – מדובר בפגיעה בערך המוגן של הגנה על כבודם ושלומם הפיזי והנפשי של הקטינים. מדובר במסכת של תקיפת חסרי ישע על ידי אחראי, מעשים שתועדו במצלמות הגן מיום 10.5.18 ועד 16.5.18 ומתעדים 35 מעשי תקיפת קטינים בידי הנאשמת. יש להדגיש את התנהגותה של הנאשמת במהלך ביצוע המעשים, ניכרו אכזריות והקשחת ליבה מול מצוקתם של הקטינים שבאה לידי ביטוי בבכי כתוצאה ממעשי התקיפה. הנאשמת תפסה את תפקידה באופן מעוות תוך שהאלימות הייתה לה נורמה ושגרה. הנזק שנגרם מתואר היטב בתסקירי נפגעי העבירה ובתצהירי נפגע עבירה. תוארו התנהגויות חריגות של הקטינים, כגון סירוב להתכסות בשמיכה, והתרשמות עורכות התסקיר כי הטראומה שחוו הקטינים עלולה להוביל לבעיות שונות בהתפתחותם. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, אף באישום זה לא נמצאה פסיקה התואמת את נסיבות האירועים המתוארים. מדובר ב-35 אירועי תקיפה אשר כל אירוע מקים עבירה. בשל נסיבות ייחודיות אלה, קשה ללמוד על מדינות ענישה נהוגת. ישנם מקרים של תקיפות קשות ממקרה זה, אולם שם מדובר בנפגע יחיד, לצד מקרים פחות חמורים. יש לציין כי 35 אירועי התקיפה קדמו לעבירת ההריגה, מה שמבטא הסלמה במעשיה של הנאשמת. נסיבות אלה מאבחנות את המקרה דנא מהפסיקה הקיימת. לא ניתן לראות את האירוע השני במנותק מהאירוע הראשון. מדובר ב-35 עבירות תקיפה שהסתיימו בהריגתה של המנוחה. על המתחם לבטא את צבר האירועים, ריבוי העבירות וריבוי הנפגעים ועליו לעמוד על 4-7 שנות מאסר.

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כוללות את אישיותה ונסיבות חייה כמתואר בתסקיר שירות המבחן, הודאתה ונטילת אחריות על ביצוע העבירות והיותה ללא עבר פלילי. לא ניתן לראות בנאשמת בעבירת ההריגה כמי שהגיעה בידיים נקיות, שכן עובר להריגה ביצעה 35 עבירות תקיפה.

לאחר שקילת נסיבות ביצוע העבירה, חומרת האירועים, תוצאות המעשים והנזק שנגרם כעולה מתסקירי נפגעי העבירה, יש לקבוע כי לא ניתן להתייחס בסלחנות למעשים אכזריים שנעשים כלפי תינוקות חסרי ישע וחובתו של בית המשפט להוקיע מעשים אלה תוך הטלת עונשים המשקפים את סלידת בית המשפט והחברה מהמעשים ומתן דגש להרתעת הרבים. הרתעת הרבים נדרשת במקרה זה לאור ריבוי המקרים בעת האחרונה של אלימות כלפי קטינים בידי האחראים עליהם. נוכח האמור, עותרת המאשימה להשית על הנאשמת עונש של 20 שנות מאסר בגין עבירת ההריגה, ובמצטבר לכך להשית על הנאשמת עונש הממוקם בחלקו העליון של המתחם בגין האירוע השני, כמו גם מאסרים מותנים ופיצוי נפגעי העבירה באופן שיבטא את הנזקים המתוארים והפוטנציאליים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

13. לטענת ב"כ הנאשמת, עו"ד קובי מרגולוב, העונש שיקבע בעניינה של הנאשמת אינו יכול להיקבע מתוך רצון לנקמה, כפי שבאופן טבעי מצפים נפגעי העבירה במקרה זה. יש לקבוע את העונש ההולם בנסיבות המקרה הספציפי. לא ברור מדוע עתרה המאשימה למתחם עונש הנע בין 18 ל- 20 שנות מאסר. בית המשפט אינו יכול לקבוע את המתחם בהתאם לעונש המרבי הקבוע בחוק, אלא עליו לתת דעתו לפרמטרים השונים בתיק. אין ספק שתוצאת מעשי הנאשמת היא טרגית, אולם לא תיתכן מחלוקת עובדתית שהאירוע לא החל בתקיפתה של המנוחה לשם תקיפתה. מדובר בנוהל פסול שהיה בגן במשך תקופה ארוכה, ככל הנראה עוד בטרם הגעתה של הנאשמת לגן. מטרת פעולתה של הנאשמת לא הייתה לפגוע בכוונה במנוחה, אלא מדובר בתוצאה טרגית של פעולה שהחלה מרצון להרדמת המנוחה. הדרך הנוראית שבחרה לעשות זאת, אינה משנה את העובדה שזו לא הייתה כוונתה. לא הייתה כוונה להרעה למנוחה.

הנאשמת פעלה בקלות דעת, ולא מתוך אדישות. בהקשר לכך הפנה ב"כ הנאשמת לתיקון 137 לחוק העונשין, כשברור כי הנאשמת נטלה סיכון בלתי סביר, כשהייתה בליבה תקווה שלא יגרם כל נזק למנוחה כתוצאה ממעשיה. לא ניתן לטעון שהנאשמת – אישה צעירה, בעצמה אם לשני פעוטות, שעבדה מספר שנים במסגרות דומות – הייתה אדישה לאפשרות שמא התינוקת תמות כתוצאה ממעשיה או תמשיך לחיות.

סעיף 301(ג) בחוק לאחר התיקון, עוסק בהמתה מתוך קלות דעת ולצדו עונש מרבי של 12 שנות מאסר. במקרה זה ניתן לקבוע באופן חד משמעי וברור שלא היה שוויון נפש מצד הנאשמת, שמא התינוקת תמות או שתישאר בחיים. דוגמה לשוויון נפש שהוא אדישות ניתן לראות במי שנוטל אקדח ויורה באדם, כשלא אכפת לו אם אותו אדם ימות או יחיה. כשהנאשמת עושה את טעות חייה ומשכיבה ונשכבת על הפעוטה, קלות הדעת שלה, הטיפשות שלה וחוסר שיקול הדעת, הם שגרמו לה לחשוב שלפעוטה לא יקרה דבר. לא ניתן להניח שמלכתחילה לא היה אכפת לה שהפעוטה תמות. הנאשמת קיוותה שדבר לא יקרה לפעוטה, ולו מהשיקול שלה עצמה לא יקרה מה שקרה.

לעניין היעדר ענישה נהגת – אכן אין בנמצא מקרה דומה, ומכאן תמוה שהמדינה עותרת בתיק זה לקבוע רף ענישה העומד על 18-20 שנות מאסר. בבדיקת מקרים אחרים של הריגה שבהם ביקשה וקיבלה המאשימה עונשים דומים, עלה כי במקרה של שכן אשר שלף אקדח וירה באדם והרגו – הוטל עליו עונש של 5 שנות מאסר, זוג שיכורים שהרגו בידיהם במכות נדונו לעונש של 7 ו-9 שנות מאסר, כנופיה שהכתה חברי כנופיה אחרת והרגו אחד מהם בדקירה, נדונו לעונש של 12 ו-10 שנות מאסר, אדם שהרג אדם אחר למטרת גניבה באמצעות שבר של מרצפת, נדון לעונש של 13 שנות מאסר. במקרים שבהם החל התיק בעבירת רצח והומר לעבירת הריגה שבוצעה באמצעות בעיטות ואלות, נדונו לעונשים של 15-17 שנות מאסר. כיצד יתכן שבמקרה בו מגיע עבריין עם אקדח למועדון ויורה במבלה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

אחר או חבורה שתקפה חבורה אחרת והרגו אחד מהם מקבלים 11-15 שנות מאסר, ובעניינה של הנאשמת עותרת המאשימה למתחם עונש של 18-20 שנות מאסר. המאשימה אינה עותרת לעונשים כאלה אף במקרים של אנשי ארגוני פשיעה שהטמינו מטעני חבלה, מכים עם מקל ברזל בראשו של אחר ומקבלים 15-17 שנות מאסר. האם נכון שעל גבה של הנאשמת יצא מאותו מסר מרתיע שאף גננת אחרת לא תהרוג עוד פעוטה? מאז מעצרה המתקשר של הנאשמת אירעו מקרים של מטפלות שהיכו פעוטות, כך שההרתעה אינה משיגה את תכליתה. המחקרים חלוקים בדעתם בשאלת הנפקות של הרתעת הרבים. האם עונש העומד על 27 שנות מאסר ירתיע מטפלות אחרות ועונש של 15 שנות מאסר לא ירתיע? מדובר בקהל נורמטיבי של מטפלות וגננות ולא בעבריינים. לא מדובר במכת מדינה. מטרת בית המשפט בבואו לקבוע את מתחם העונש היא להלום את מעשי הנאשמת ולא להשיג מטרת חברתיות חיצוניות, כמו הרתעת גננות.

באשר למתחם העונש הנוסף שאותו בקשה המאשימה לקבוע על 4-7 שנות מאסר – עיון במקרים של התעללות או תקיפת קטינים מעלה כי בעניינה של גננת שהורשעה ב-6 אישומים, 12 אירועים נפרדים במהלך 3 ימים במעשים לא פחות חמורים ממקרה זה, השית בית המשפט על הנאשמת 10 חודשי מאסר בפועל. בתיק נוסף שבו הורשעה בעלת גן ילדים בעבירות תקיפה והתעללות בילדים, נדונה לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל. מטפלת שהורשעה בריבוי מעשי אלימות בתאומים בהם טיפלה, נדונה לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל ומטפלת שהורשעה בהתעללות בתינוקות במספר רב של אירועים נדונה לעונש של 15 חודשי מאסר בפועל. מכל האמור נלמד כי הפסיקה קובעת עונשים נמוכים משמעותית ממתחם העונש אשר לו עתרה המאשימה.

אין ספק כי מעשיה של הנאשמת מכוערים, אך היא לא אמורה לעמוד לדין בגפה. עניין זה יש לקחת בחשבון כנסיבה בביצוע העבירה – השפעתו של אחר על מעשי הנאשמת. צוות הגן כלל מספר עובדות ועובדים. התיק נגד בעלת הגן נסגר ולא הוטלה עליה שום אחריות. ניתן לראות כי מתוך 35 המופעים, לפחות במציתם נוכחת סייעת נוספת בשם ילנה. היא צופה במה שהנאשמת עושה ושותפה למה שהנאשמת עושה, בדיוק כפי שהיא רואה, נוכחת ומדברת עם הנאשמת בזמן אירוע ההריגה. הנאשמת לא המציאה את עניין השמיכות, היא הגיע לגן כשילנה הייתה שם והייתה אחראית עליה. אין מחלקת על כך שהנאשמת הייתה המתלמדת וילנה הייתה המנוסה יותר. אין טענה שהנאשמת פעלה בהנחייתה של ילנה, אך היא עשתה את מה שעשתה כי כך היו הדברים בגן. ילנה עדיין נמצאת בהליכי שימוע, והיא שוחררה ממעצר לאחר יומיים בהסכמת המשטרה. לא ברור מדוע לא הוגש כתב אישום נגד ילנה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

יש לקבוע את הרף העליון של מתחם העונש באישום הראשון ב- 12 שנים וזאת בהתאם לתיקון לחוק בעניין עבירות ההמתה ובעניינינו המתה בקלות דעת. יש לשקול את נסיבותיה של הנאשמת בקביעת העונש. גם היא בן אדם, שעשה טעות נוראית.

מתסקיר שירות המבחן עולה כי במסגרת עריכת תסקיר המעצר בעניינה של הנאשמת, לא הומלץ על שחרורה ממעצר, מכיוון שלא היה ברור כיצד הנאשמת תגיב אם בתום מעצר הבית תצטרך לחזור לשנים ארוכות בבית הסוהר ושמה תפגע בעצמה. הנאשמת הצליחה להסתגל ולהשתלב בהליכים כאלה ואחרים בעת מעצרה ולאחר גזר הדין יהפכו לתוכנית טיפולית של ממש. הנאשמת מודעת לצורך שלה בטיפול ארוך ואינטנסיבי. יש לתת את הדעת למצבה במעצר, כאשר יחסיה עם האסירות האחרות, אשר יודעות בגין מה היא עצורה, מורכבים. למרות שהיא מבקשת פעם אחר פעם להשתלב בטיפולים, נאמר לה שתוכל לעשות כן רק אחרי גזר הדין, ובשל העובדה שאינה בטיפול, לא מאפשרים לה ביקורים פתוחים עם ילדיה. למרות כל הקושי, הנאשמת מבינה שהיא צריכה לקבל טיפול.

יש להדגיש כי נושא הרתעת הרבים כשלעצמו, הוא האחרון במעמדו מבין רשימת השיקולים שקבועים בתיקון 113 לחוק העונשין, ואינו יכול להעלות את הרף של מתחם העונש עצמו. הוא יכול רק להשפיע על עונשה של הנאשמת בתוך המתחם, אך בתוך המתחם יש להתחשב בנסיבותיה האישיות. הנאשמת אינה אזרחית ישראל. היא שהתה בארץ תקופה ארוכה עד שנישאה. מרגע נישואיה, משרד הפנים הפסיק את ההליך והעביר אותה להליך אחר שאורך 5 שנים. ביוני-יולי 2018 הייתה אמורה לקבל את האזרחות. כעת הנאשמת לא תקבל אזרחות, לא תקבל חופשות מחשש להימלטות מאימת הדין וספק אם תקבל שחרור מוקדם. אף אם תקבל שחרור מוקדם, כפי הנראה תגורש מישראל. במקרים אחרים בפסיקה שבהם נדונו גנות שנהגו באלימות, היה שיקול של בית המשפט למניעת חזרתן להיות גנות או מטפלות בילדים. בעניין הנאשמת, אין מדובר במי שתשוב לעסוק בתחום זה. הנאשמת תגורש ותקרא מילדיה וזו תוצאה ישירה מפתיחת התיק נגדה.

לעניין הפיצוי – מובן שיש מקום ואף חובה לפצות את הורי התינוקת המנוחה. השאלה היא באיזה הליך משפטי יש לדון בכך. ישנה תביעה אזרחית של הורי המנוחה המופנית כלפי חברת הביטוח שביטחה את הגן. לחברת הביטוח יש יכולת כלכלית לשלם פיצוי, ולנאשמת אין יכולת כזו. מדובר בסייעת שקיבלה שכר מינימום באותו גן, ואינה יכולה לפצות בסכומים משמעותיים. לכן, לא מהנאשמת תבוא הישועה להורים. אם בית המשפט יקבע פיצוי שהנאשמת לא תוכל לעמוד בו, הדבר יבוא בעוכריה ביום בו תבוא בפני ועדת השחרורים. לכן עתר ב"כ הנאשמת לקבוע סכומי פיצוי נמוכים משמעותית מבקשת המאשימה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

מעבר לכך הפנה ב"כ הנאשמת לכך שעונש מרבי של 20 שנות מאסר, בגין עבירת ההריגה, כולל אף את עונש המאסר המותנה.

14. הנאשמת הביעה, תוך בכי, צער רב על מה שקרה, והבהירה שהיא מודעת לכך שחטאה חטא קשה. היא לא רצתה שזה יקרה, לא רצתה שהפעוטה תמות, ומוכנה לשאת בעונש ובאחריות.

דיון - קביעת מתחם העונש ההולם

15. כתב האישום מתאר שני אירועים שונים, כשלא עלתה מחלוקת בין הצדדים באשר לקביעת כל אישום כאירוע נפרד. בהתאם למבחני הפסיקה (ראו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל [29.10.14]), אמנם ניתן לראות באירועים של תקיפת הקטינים ובהריגתה של התינוקת המנוחה, כעבירות שבוצעו ברצף ובסמיכות יחסית של זמן ומקום, כך בהתאם למבחן הצורני-עובדתי. אולם בהתאם למבחן המהותי, סבורני כי בהתייחס לקורבנות השונים ולתוצאות השונות במהותן ובנזק שנגרם לקורבנות, יש לראות באישום הראשון ובאישום השני כשני אירועים נפרדים, ומכאן שיש לקבוע **שני מתחמי עונש הולמים**.

16. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הם קדושת החיים, הזכות לשלמות הגוף והנפש, כמו גם חובת האחראי על קטינים לשמירה על שלומם, בריאותם, רווחתם ושלמות גופם.

17. **בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף גבוה ביותר**. הנאשמת, **סייעת בגן ילדים, הייתה אמונה על הטיפול בתינוקות רכים, בטווח הגילאים שבין 3 חודשים ועד לשנה וחצי, אשר הם באופן מובהק חסרי ישע ובעלי תלות מוחלטת במטפלים בהם, פגעה בגופם ובנפשם של הפעוטות**. מדובר בתינוקות רכים אשר טרם למדו לבטא את עצמם באופן שיוכלו לתאר את הפגיעה בהם. מעשיה של הנאשמת הסלימו עד לאירוע החמור ביותר שבו הרגה את התינוקת יסמין וינטה ז"ל. הנאשמת מעלה קשות באמון שניתן בה על ידי הורי התינוקות שטופלו בגן, אשר הפקידו בידיה את היקר להם מכל, מתוך ציפייה מובנת כי תשמור על שלומם של הפעוטות, תטפל בהם במסירות ותדאג לחייהם, לרווחתם, לשלומם ולביטחונם של ילדיהם הרכים.

על החומרה הרבה במעשים של מטפלות וגננות אשר פגעו בפעוטות, יפים דבריו של כב' השופט א' לוי ז"ל בע"פ 5986/08 כחלון נ' מדינת ישראל (10.11.08):

"המערערת נטלה על עצמה תפקיד שספק אם יש אחראי ממנו - לחנך עוללים וילדים שאין רכים מהם בראשית דרכם. זהו תפקיד המחייב את העוסק בו למיומנות, נשמה-יתרה, ובעיקר אהבה וסבלנות שאין להן קץ, כי הרי מדובר בילדים שחלקם אף טרם למדו לבטא את עצמם. למרבה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

הדאבה, נדמה כי המערערת נעדרת כל אותם כישורים, ובמקום להעניק לפעוטות אכסניה חמה ואוהבת, היא הפכה את חייהם של אחדים מהם לסיוט מתמשך. בנסיבות אלו אין בעונש שהושת על המערערת חומרה כלשהי, אדרבא, יהא עונש זה לנגד עיניהם של כל מי שמבקש לעסוק בחינוך, ובמיוחד בגיל הרך, כדי שמעשים מסוג זה לא יישנו".

בהקשר זה ראו גם דברי כב' השופט ע' פוגלמן בע"פ 4302/18 בוקשטיין נ' מדינת ישראל (21.1.19):

"בית משפט זה עמד לא פעם על מדיניות הענישה המחמירה הנוהגת במעשים שכללו שימוש בכוח אכזרי כלפי פעוטות חסרי ישע... מדיניות זו חלה ביתר שאת מקום שבו האחראי על הפעוט הוא שביצע את העבירה... טרם ניתן לעמוד על השלכות מעשיה של המערערת על נפש הפעוט, אולם כפי שצוין בתסקיר נפגעי העבירה, טראומה חוזרת כזו שעבר הפעוט מידי המערערת עלולה לפגוע בהתפתחותו התקינה ולהוביל לתסמינים רגשיים ונפשיים קשים ביותר. נוסף על כך, מעשיה של המערערת מבטאים זלזול עמוק בתפקידה כאחראית על שלום הפעוט. לא זו בלבד שיש בכך כדי להגביר את חומרת מעשיה של המערערת, אלא שיש בכך כדי להגדיל את הנזק שנגרם למשפחת הפעוט. הורי הפעוט הפקידו בידי המערערת את היקר להם מכל – והיא בגדה באמונם. ניתן רק לתאר את הצער ואת החרדה שעוד ילוו אותם בעתיד, ולקוות שישתקמו מהם".

18. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק), באירוע הראשון הנאשמת כיסתה את ראשה וגופה של יסמין ז"ל פעם אחר פעם תוך שחסמה לתינוקת מקור אוויר לנשימה, שכבה עליה ועל התינוק הנוסף תוך שמנעה מהם יכולת להיחלץ מאחיזתה. הנאשמת שכבה על גבי יסמין ז"ל ועל התינוק הנוסף, כשהם מכוסים בשמיכה, במשך כעשר דקות. כלומר, אין המדובר במעשה רגעי ונקודתי, אלא במעשה שנמשך דקות ארוכות והוביל לתוצאה הקטלנית. בכל אותה עת, ניסתה התינוקת להשתחרר מלפיתת החנק של הנאשמת, ופירפרה ברגליה, וזאת בעוד שהנאשמת צופה בטלפון הנייד שלה ואוזניות אוטומות את אוזניה. לאחר מכן, פתחה הנאשמת את השמיכה שהייתה כרוכה סביב ראשה וצווארה של יסמין ז"ל, וראתה את ראשה של התינוקת נשמת ברפיון וללא תגובה. הנאשמת לא הזעיקה עזרה, אלא כיסתה שוב את ראשה של יסמין ז"ל בשמיכה, ושבה לעיסוקיה בטלפון הנייד שלה. כך נותרה התינוקת מכוסה בשמיכה במשך שעה וחמישים דקות, עד אשר בסמוך לשעה 16:00 נמצאה ללא רוח חיים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

באירוע הראשון, אמנם למעשים לא קדם תכנון מוקדם, אך מדובר בהסלמה של מעשי התקיפה המתוארים באישום השני.

באירוע השני הנאשמת פגעה, פעם אחר פעם, בתשעה תינוקות באופן שיטתי, אחזה בהם בחוזקה, טלטלה אותם באוויר, והטיחה אותם בחוזקה על מזרון ברצפת הגן, הטיחה תינוקות בחוזקה לעבר הרצפה, בעטה בישבנה של תינוקות, אחזה בידיה של תינוקת תוך שהיא גוררת אותה בכוח בגן ועוד. כל זאת, למעלה מ- 30 מעשים שונים. על אף נוכחותה של סייעת נוספת במקום ביצוע העבירות בחלק מהמקרים המתוארים בכתב האישום, סבורני כי לא ניתן לקבוע כי הייתה השפעה של הסייעת האחרת על הנאשמת בביצוע העבירות. כמו כן לא שוכנעתי כי הייתה קיימת בגן מדיניות הרדמת תינוקות תוך כיסויים בשמיכה המכסה את פניהם ומונעת מהם נשימה, באופן שמפחית מאחריותה של הנאשמת למעשים.

הנזק שנגרם בעבירת ההריגה הוא הנזק החמור ביותר – אובדן חייה של תינוקת בת שנה וחודשיים. הנזקים שנגרמו להוריה של התינוקת המנוחה ואשר פורטו בהרחבה בתסקיר נפגע עבירת המתה, קשים וכוללים פגיעה במישור הנפשי, התפקודי, התעסוקתי, הזוגי, המשפחתי והכלכלי. **חלומם של הורי התינוקת המנוחה להקים בית ומשפחה התנפץ עם מותה של בתם. מותה של יסמין ז"ל הותיר אצל הוריה כאב עמוק וגעגועים שאינם מרפיים מהם.**

הנזק הפוטנציאלי באישום הראשון הוא הסיכון הממשי לחייו של התינוק הנוסף. הנאשמת כיסתה בשמיכה את ראשה של יסמין ז"ל, וכן של תינוק נוסף, ואחזה בשני התינוקות מבעד לשמיכה, תוך שהיא נשכבה עם כל פלג גופה העליון על גופם של שני התינוקות. מכאן, שאף התינוק הנוסף היה עלול למצוא את מותו באותו אירוע, ורק ביד המקרה לא נגרם לו נזק של ממש.

באירוע השני, הנזקים טרם התגבשו וטרם הובהרו במלואם. להערכת עורכות תסקיר נפגעי עבירה, הטרואומה וההתעללות שחוו התינוקות, עלולות להביא לבעיות שונות בהתפתחותם, זיכרונות הפגיעה עשויים להיארג במבנה האישיות והם עלולים לגרום לשינויים פנימיים שעלולים להיות רדומים במשך שנים ולפרוץ דרך תסמינים שונים. **אצל חלק מהפעוטות נפגעי העבירה עלו התנהגויות חריגות בעקבות פגיעתם, כגון סירוב להתכסות בשמיכה. הורי נפגעי העבירה חוו אף הם נזקים בעקבות הפגיעה בילדיהם ובכלל זה חווים עד היום תחושות אשם, פגיעה בביטחון באחרים ותחושות קשות אשר ימשיכו ללוות אותם לאורך חייהם וישפיעו על האופן שבו יגדלו את ילדיהם בעתיד.**

הנזק הפוטנציאלי בעבירות תקיפת הקטינים הוא לפגיעה פיזית חמורה ואף לפגיעה בנפש, עת הנאשמת נהגה כלפיהם כבחפץ, ותוך העמדתם בסיכון רב לפגיעה בלתי הפיכה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

הסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע את העבירה אינן חד משמעיות, כשהנאשמת תיארה בפני שירות המבחן כי העבודה האינטנסיבית לאורך שעות רבות, כשברקע עייפות שממנה סבלה בהיותה לאחר לידת בנה הצעיר, ובהיותה אם לשני פעוטות, הקשו עליה להתמודד עם תפקידה. הדבר השפיע על סף התסכול שלה ועל רמת התוקפנות בהתנהגותה.

19. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת הריגה** בנסיבות העבירה דנא, מעלה כי לא נדונו מקרים דומים בעלי נסיבות דומות. עם זאת, להלן יובאו מקרי הריגה של פעוטות בידי הוריהם, שמהם ניתן ללמוד על מדיניות ענישה בעבירה זו, על אף שהנסיבות שונות.

א. בע"פ 6220/00 אייזן נ' מדינת ישראל (9.8.01) (להלן: "פס"ד אייזן"), התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירות הריגה, תקיפת קטין חסר ישע והתעללות. הנאשם אב לתינוק בן פחות מחודש, בעת שהיה עמו, סובב את זרועו של התינוק וגרם לו לשבר בעצם הזרוע, ובאירוע נוסף הנאשם חבל בראשו של התינוק, גרם לו לשבר בגולגולת וכתוצאה מכך התינוק נפטר. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם 20 שנות מאסר בפועל בגין עבירת ההריגה ו- 5 שנות מאסר בפועל בגין עבירת התקיפה, וקבע כי העונשים ירוצו בחופף. כן הופעל בחופף עונש מאסר על תנאי. בית המשפט העליון מצא נסיבה מקילה בכך שהנאשם ורעייתו מהרו להביא את התינוק לבית החולים לאחר האירוע הראשון והזמינו מד"א כדי לנסות ולהציל את התינוק במקרה השני. בהמשך לכך, בית המשפט העליון הקל בעונשו של הנאשם וקבע את עונשו בגין עבירת ההריגה על 12 שנות מאסר בפועל ואת העונש בגין עבירת התקיפה הותר על כנו, אך קבע כי שנתיים מתוכו ירוצו במצטבר כך שהנאשם יישא בסך הכל ב- 14 שנות מאסר בפועל. בהמשך נערך בעניינו של הנאשם משפט חוזר שבמהלכו הנאשם שוחרר ממאסר, ונערך הסדר טיעון שבו הוסכם כי יש להסתפק בתקופה שאותה ריצה הנאשם אשר עמדה על 6 שנות מאסר.

ניתן ללמוד מהעונש שקבע בית המשפט העליון בגין עבירות ההריגה ותקיפת התינוק, לענייננו, בהתעלם מהליכי המשך בתיק אשר היו קשורים לקביעות עובדתיות שאינן רלוונטיות למקרה זה.

סבורני כי נסיבות העבירות שאותן ביצעה הנאשמת, שהן הרלוונטיות לקביעת המתחם, חמורות יותר מנסיבות פס"ד אייזן וזאת לנוכח ריבוי העבירות שביצעה הנאשמת בשונה משני מעשים שבהם הורשע אייזן, כמו גם ריבוי נפגעי העבירה, ולאור העובדה שהנאשמת לא הזעיקה עזרה במטרה להציל את התינוקת. עם זאת, מבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אשר יבחנו בהמשך בתוך המתחם בלבד, נסיבותיה של הנאשמת קלות יותר, הואיל והיא הודתה באשמה, נטלה אחריות מלאה למעשיה, ואין לחובתה עבר פלילי.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

ב. ע"פ 10715/08 ולס נ' מדינת ישראל (1.9.09), דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם אשר הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירת הריגה וזוכה מעבירות תקיפת קטין חסר ישע. הנאשם, כבן 19.5 בעת ביצוע העבירה, אב לשני פעוטות, הורשע בכך שטלטל בחוזקה את בנו התינוק (בן 3 חודשים), שמת אותו מידיו וכתוצאה מכך נחבט ראשו בעצמה בקיר. התינוק אושפז בבית החולים מחוסר הכרה ומונשם וכעבור 8 ימים נפטר. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם עונש של **6 שנות מאסר**, תוך שהתחשב בכך שמדובר באב צעיר שפעל מתוך פזיזות וקלות דעת, שהזעיק באופן מידי עזרה רפואית. בדומה לפס"ד אייזן, אף מקרה זה שונה מעניינה של הנאשמת בסוגיית ריבוי המעשים וריבוי נפגעי העבירה, כמו גם בנושא הזעקת העזרה הרפואית.

ג. בע"פ 5031/01 פלונית נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 625 (2003); ע"פ 75/04 פלונית נ' מדינת ישראל (28.6.04), קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של נאשמת אשר הורשעה תחילה ברצח בנה התינוק כשהשליכה אותו מבעד לחלון ביתם בקומה השלישית. בית המשפט המחוזי קבע אחריות מופחתת בשל הפרעה נפשית שפגעה ביכולתה של הנאשמת להשתלט על הדחף באופן הגובל באי שפיות הדעת והשית על הנאשמת עונש של 12 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון קבע כי יש לבטל את הרשעת הנאשמת בעבירת רצח ולהרשיעה בעבירת הריגה והתיק הוחזר לבית המשפט המחוזי לגזירת עונשה של הנאשמת. בית המשפט המחוזי השית על הנאשמת עונש של **10 שנות מאסר בפועל**, וערעור נוסף שהגישה נדחה.

סבורני כי יש לראות מקרה זה כפחות חמור ממעשיה של הנאשמת, אף מעבר לסוגיית ריבוי העבירות ונפגעי העבירה, וזאת בשל מצבה הנפשי המורכב של הנאשמת בתיק פלונית.

20. נתתי דעתי לטענת ב"כ הנאשמת באשר לכך שהענישה הנוהגת בעבירות הריגה תוך אלימות על רקע עברייני, היא נמוכה מעתירת המאשימה לעונש. כך למשל נאשם שהורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת הריגה בכך שבמהלך מאבק עם שכנו שלף אקדח שממנו נפלט כדור שהמית את המנוח, נדון לעונש של 5 שנות מאסר (ת"פ (מח' ת"א) 40342/05 מדינת ישראל נ' שולמן [29.4.08]), בית המשפט העליון דחה את הערעור והותיר את העונש על כנו (ע"פ 4752/08 שולמן נ' מדינת ישראל [6.4.09]). כן שני נאשמים חסרי בית אשר הרגו בדקירה חסר בית נוסף בעת קטטה בהיותם שיכורים, הורשעו בהריגה והושת עליהם במסגרת הסדר טיעון עונש של 7 שנות מאסר ו-9 שנות מאסר, לאחר שנקבע כי המנוח דקר את אחד הנאשמים בטרם נדקר בעצמו (ת"פ 6049/07 מדינת ישראל נ' בוצ'ינקוב [17.10.07]). במקרה נוסף – נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירת הריגה שהומרה מעבירת רצח. הנאשם והמנוח דרי רחוב, התווכחו ביניהם ובמהלך הוויכוח הלם הנאשם בראשו של המנוח בעזרת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

שבר של מרצפת והרגו. לאחר מכן גנב כסף מכיסו וניסה להעלים ראיות מהזירה. על הנאשם הושת עונש של 13 שנות מאסר בפועל (תפ"ח (מח' ת"א) 1109/09 **מדינת ישראל נ' סטצ'נקו** [28.11.07]). מעיון בכלל הפסיקה שהגיש ב"כ הנאשם לעניין זה, מצאתי כי מדובר בהרשעות אשר בעיקרן עלו קשיים ראייתיים ונקבעו עונשים ששקללו את קשיים אלה. כמו כן, קיים קושי ללמוד מתיקים אלה על רמת הענישה הנוהגת או הראויה למקרה הנוכחי, וזאת בשל השוני הרב בין המקרים ובין הקורבנות.

21. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות תקיפת חסר ישע על ידי אחראי**, מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 1940/18 **טמוראדה נ' מדינת ישראל** (20.3.19), נדחה ערעורה של נאשמת אשר הורשעה על פי הודאתה בעבירות של התעללות בקטין חסר ישע ותקיפת קטין חסר ישע. הנאשמת עבדה כמטפלת סיעודית עבור קטינה כבת 16 וחצי המרותקת לכיסא גלגלים, סובלת משיתוק מוחין, עיוורון, אפילפסיה ופיגור שכלי. ביום האירוע ובמשך שעתיים ורבע, התעללה הנאשמת בקטינה ותקפה אותה בברוטליות בעת ששכבה חסרת אונים במיטתה. הנאשמת הכתה את הקטינה, צבטה אותה וגרמה לה לחבלות הכוללות שטפי דם בירכיה וסימן אדום ברגל. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש לו עתרה המאשימה הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר הינו נמוך מהמתחם הראוי וכך גם העונש לו עתרה בתחתית המתחם, ואולם בית המשפט מצא שאין מקום לחרוג מהעונש אשר לו עתרה המאשימה והשית על הנאשמת עונש של **3 שנות מאסר בפועל**.

ב. בע"פ 4302/18 **בוקשטיין נ' מדינת ישראל** (21.1.19), נדחה ערעורה של נאשמת אשר הורשעה על פי הודאתה בעבירות של התעללות בקטין חסר ישע על ידי אחראי ותקיפה קטין חסר ישע על ידי אחראי. הנאשמת עבדה במשך 4 חודשים כמטפלת לפעוט בן פחות משנה, ובהזדמנויות שונות תקפה אותו וגרמה לו לחבלות. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין שנה ל-4 שנות מאסר בפועל** והשית על הנאשמת עונש של **15 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

בשני המקרים המפורטים לעיל מדובר בריבוי עבירות כלפי קטין אחד, בשונה מענייננו בו הנאשמת ביצעה עבירות כלפי מספר של פעוטות.

ג. בע"פ 5986/08 **כחלון נ' מדינת ישראל** (10.11.08), דחה בית המשפט העליון את ערעורה של נאשמת אשר הורשעה לאחר ניהול הוכחות בעבירות של תקיפה והתעללות בקטין חסר ישע. הנאשמת הייתה בעלת גן ילדים וגנת בפועל והורשעה בכך שבמהלך חודשיים התעללה גופנית ונפשית ברבים מילדי הגן. הנאשמת נהגה להושיב ילדים בכוח בכיסאם, משכה בשיער ראשם, הטילה ילדים על המזרן, הדפה ראשם לכיוון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

הקיר והענישה ילדים בכך שהחזיקה אותם בחדר חשוך. בית המשפט המחוזי השית על הנאשמת עונש של **18 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ד. בע"פ 5248/06 **גוריאצקין נ' מדינת ישראל** (9.11.06), נדחה ערעורה של נאשמת אשר הורשעה על פי הודאתה בעבירות התעללות בקטין חסר ישע ובתקיפה בנסיבות מחמירות. הנאשמת עבדה כמטפלת בתאומים בני חצי שנה, בהזדמנויות שונות טלטלה אותם, הכתה וסטרה להם. בית המשפט המחוזי השית על הנאשמת עונש של **18 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ה. בת"פ (מח' ת"א) 40016/08 **מדינת ישראל נ' יעקב** (5.2.08), הורשעה נאשמת על פי הודאתה בעבירות של תקיפה סתם והתעללות בחסר ישע. הנאשמת עבדה כגננת בגן ילדים, ובמהלך 3 ימים תועדה מתעללת במספר פעויות ותוקפת אותם בכך שמשכה בשיער ראשם, סטרה להם, הניפה אותם באוויר והטילה אותם על הרצפה. בית המשפט השית על הנאשמת עונש של **10 חודשי מאסר** לצד ענישה נלווית, תוך שנתן דעתו לנסיבותיה האישיות החריגות של הנאשמת.

ביחס לפסיקה האמורה לעיל, שבעיקרה הורשעו נאשמות אף בעבירה של התעללות בחסר ישע, יש לציין כי הנאשמת במקרה זה לא הורשעה בעבירה של התעללות בחסר ישע על ידי אחראי, שעונשה 9 שנות מאסר, אלא בריבוי עבירות של תקיפת חסר ישע על ידי אחראי, שעונשה 7 שנות מאסר.

בנוסף לאמור לעיל, בחנתי את הפסיקה בעבירות שבהן הורים תקפו את ילדיהם בגיל ינקות וגרמו בהתנהגותם לחבלות חמורות. בתי המשפט השיתו עונשי מאסר ממושכים הנעים בין 33 חודשי מאסר ועד ל-5 שנות מאסר בפועל (ראו למשל ע"פ 7953/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** [27.6.13]; ע"פ 200/13 **ברמן נ' מדינת ישראל** [5.2.14]; ע"פ 6446/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** [26.10.09]; ע"פ 9095/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** [24.12.07]). אמנם הנאשמת תקפה 9 תינוקות וזאת בשונה מהמקרים לעיל שבהם מדובר בתקיפת פעוט יחיד על ידי הוריו, ואולם באותם מקרים נגרמו כאמור חבלות חמורות ובחלק מהמקרים אף בלתי הפיכות.

22. בקביעת מתחם העונש בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, **באירוע הראשון הכולל עבירת הריגה ועבירה של תקיפת חסר ישע על ידי אחראי**, יש לבחון את מאפייני עבירת ההריגה, ולתת את הדעת לטווח הענישה הרחב הקיים בעבירה זו. מחד גיסא, מעשיה של הנאשמת אינם מבטאים אלימות שתכליתה הייתה לגרום למות התינוקות ואין לייחס לה כוונה לתוצאה זו. מאידך גיסא, לאחר שהנאשמת הבחינה שהתינוקות אינה מגיבה וראשה נשטם ברפיון אל המזרון, הנאשמת שבה וכיסתה את ראשה של התינוקת בשמיכה, ושבה לעיסוקיה בטלפון הנייד שלה, במקום להזעיק עזרה, כפי שעשו חלק מהנאשמים במקרים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

אחרים (ראו והשוו ע"פ 6220/00 איזן נ' מדינת ישראל [9.8.01]; ע"פ 10715/08 ולס נ' מדינת ישראל [1.9.09]).

23. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין האירוע הראשון, הכולל הריגה וריבוי עבירות של תקיפת חסר ישע על ידי אחראי, הוא החל מ-15 שנות מאסר בפועל ועד ל-19 שנות מאסר בפועל.

בקביעת מתחם העונש בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), באירוע השני הכולל ריבוי עבירות של תקיפת חסר ישע על ידי אחראי, אני קובע כי מתחם העונש ההולם הוא החל משנתיים ועד ל-4 וחצי שנות מאסר בפועל.

24. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

השפעת תיקון 137 לחוק העונשין

כללי

25. חוק העונשין (תיקון מס' 137), תשע"ט-2019 (להלן: "התיקון לחוק") פורסם בספר החוקים ביום 10.1.19 ונכנס לתוקפו ביום 10.7.19. התיקון לחוק חל על עבירות שבוצעו מיום התחילה (10.7.19) ואילך. סעיף 25(ב) לתיקון קובע הסדר לעניין תחולתו של התיקון לחוק על עבירות שבוצעו לפני יום התחילה, וטרם ניתן בהם פסק דין חלוט, כדלקמן:

"על עבירה שבוצעה לפני יום התחילה וטרם ניתן פסק דין חלוט בעניינה יחולו הוראות סעיף 5(א) לחוק העיקרי; לעניין זה, בבואו לקבוע מהו הדין המקל על העושה, יבחן בית המשפט את מלוא ההסדר הקבוע בחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה לעומת ההסדר שהיה קבוע בחוק העיקרי לעניין גרימת מוות ערב יום התחילה (להלן- הדין הישן)".

סעיף 5(א) בחוק העונשין קובע כך:

"נעברה עבירה ובטרם ניתן פסק-דין חלוט לגביה, חל שינוי בנוגע להגדרתה או לאחריות לה, או בנוגע לעונש שנקבע לה, יחול על העניין החיקוק המקל עם העושה; "אחריות לה" – לרבות תחולת סייגים לאחריות הפלילית למעשה".

26. בענייננו, ומשטרם ניתן פסק דין חלוט בעניינה של הנאשמת, יש לבחון את הדין החדש ביחס לדין הקיים. התיקון לחוק ביטל את עבירת ההריגה, וקבע במקומה עבירות חדשות. בכל הנוגע להמתת חסר ישע על ידי אחראי, כאשר מדובר במעשה שנעשה באדישות (בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאה), הרי שעונשו – לפי הדין החדש – יהיה מאסר עולם חובה. לעומת זאת, כאשר מדובר בהמתה שנעשתה בקלות דעת (בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

גרימת התוצאה, מתוך תקווה להצליח למנעה), הרי שעונשו המרבי – לפי הדין החדש – יהיה 12 שנות מאסר.

27. סעיף 301א(א) לאחר התיקון קובע, במסגרת עבירת הרצח בנסיבות מחמירות, כך :

"הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם באחת הנסיבות המפורטות להלן, דינו מאסר עולם ועונש זה בלבד.

...

(8) הקורבן הוא חסר ישע, קטין שטרם מלאו לו 14 שנים או קטין שעובר העבירה אחראי עליו ; בפסקה זו, "חסר ישע" – כהגדרתו בסעיף 368א, ו"אחראי" – אחראי על קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף האמור.

סעיף 301ג לאחר התיקון קובע עבירה של המתה בקלות דעת, כך :

"הגורם למותו של אדם בקלות דעת, דינו מאסר שתיים עשרה שנים".

28. מכאן שהאבחנה בין גרימת מוות של חסר ישע על ידי אחראי מתוך "אדישות" או מתוך "קלות דעת" במעשיה של הנאשמת, עשויה להיות בעלת נפקות לעניין קביעת מתחם העונש, וככל שיקבע כי הנאשמת פעלה מתוך "קלות דעת", העונש המרבי שאותו ניתן יהיה להשית על הנאשמת, בגין עבירה זו בלבד, יעמוד על 12 שנים, וזאת בהתאם להחלת הדין המקל על נאשם. מנגד, לא ניתן להחיל באופן רטרואקטיבי דין מחמיר על הנאשמת, ככל שמדובר בעבירה שבוצעה באדישות.

האם ניתן להחיל דין מקל על הנאשמת – המתה ב"קלות דעת"?

29. במקרה דנן, כתב האישום המתוקן, אשר הוגש במסגרת הסדר דיוני שנערך בין הצדדים, ושעל פיו הורשעה הנאשמת, אינו מציין באופן מפורש האם מעשיה של הנאשמת בוצעו מתוך "אדישות" או מתוך "קלות דעת".

30. ב"כ הנאשמת טען כי הנאשמת פעלה בקלות דעת, תוך שקיוותה כי התנהגותה לא תגרום למותה של התינוקת המנוחה. יסוד נפשי של "קלות דעת" כלפי התוצאה מוגדר בסעיף 20(א) לחוק העונשין כנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען. מכאן, ביקש ב"כ הנאשמת לטעון שיש להחיל על הנאשמת את הדין המקל לאחר התיקון, קרי: עבירה של המתה בקלות דעת, אשר עונשה המרבי 12 שנות מאסר.

31. מנגד, טענה ב"כ המאשימה כי יש לראות בהתנהגותה של הנאשמת יסוד נפשי של "אדישות" ביחס לתוצאת מותה של התינוקת המנוחה, ולאור זאת ביקשה לתת משקל לרוח התיקון לחוק ולדברי ההסבר של התיקון. זאת על סמך המעשים המפורטים בכתב האישום, והסרטון אשר מתעד את האירוע, שהוגש במסגרת הטיועונים לעונש. המאשימה אמנם לא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

ביקשה להחיל על הנאשמת את התיקון לחוק בצורה ישירה, הואיל וממילא אין לתיקון לחומרה תחולה רטרואקטיבית, אך ביקשה לתת משקל לכך שהמחוקק מצא לקבוע כנסיבה מחמירה עבירה שהקורבן שלה הוא קטין שעובר העבירה הוא אחראי עליו.

32. מעובדות כתב האישום ניתן ללמוד כי הנאשמת כיסתה בשמיכה את ראשם וגופם של התינוקות המנוחה ותינוק נוסף, הידקה את השמיכה סביבם ונשענה עליהם עם פלג גופה העליון, אף שהתינוקות החלו לנוע מתחת לשמיכה והתינוקות אף ניסתה להתרומם ולהשתחרר מאחיזתה של הנאשמת. הנאשמת משכה את התינוקות בחוזקה לכיוון התינוק לאחר שהבחינה כי היא מנסה להוציא את ראשה מתחת לשמיכה. הנאשמת הניחה מחדש את השמיכה על ראשם של התינוקות, עטפה וכרכה את השמיכה סביב ראשה של התינוקות מבלי להשאיר לה פתח לנשימה. הנאשמת אחזה בשני התינוקות מבעד לשמיכה, הידקה את תפיסתה בהם ונשכבה עם כל פלג גופה העליון על ראשה וצווארה של התינוקות ועל גופו של התינוק – כל זאת בעודה צופה בטלפון הנייד ואוזניות באזניה.

התינוקות ניסתה להשתחרר מלפיתת הנאשמת ופרפרה ברגליה, והנאשמת חסמה את יכולתה לנוע בעזרת השמיכה, תוך שתשומת ליבה של הנאשמת נתונה במכשיר הטלפון הנייד ואוזניות אוטמות את אוזניה לנעשה עם התינוקות. מכך ניתן ללמוד כי הנאשמת לא הייתה קלת דעת כלפי התוצאה, ולא ניתן לראות – על פי כתב האישום או על פי הסרטון אשר מתעד את האירוע – כל סימן לכך שקיוותה שהתנהגותה לא תגרום למותה של התינוקת.

מעבר לכך, התנהלותה של הנאשמת בתום האירוע, מלמדת על הלך נפשה במהלכו. הנאשמת הרימה את השמיכה שהייתה כרוכה סביב ראשה וצווארה של התינוקות והבחינה כי ראשה של התינוקות נשמט ברפיון על המזרן וכי היא אינה מגיבה. בשלב זה, הנאשמת כיסתה מחדש את ראשה של התינוקות בשמיכה ושבה לעיסוקיה. הנאשמת לא הגיבה בבהלה, לא ניסתה לנקוט בפעולות מצילות חיים ואף לא ניסתה להזעיק עזרה כלשהי. כך נותרה התינוקות המנוחה מוטלת ומכוסה במשך שעה וחמישים דקות, עד אשר נמצאה ללא רוח חיים. גם מכך ניתן ללמוד כי אין מדובר בקלות דעת ובתקווה כלשהי למניעת התוצאות הקשות והצפויות של התנהגותה, אלא התנהגותה של הנאשמת המתוארת לעיל, מבטאת שוויון נפש ביחס לתוצאה.

33. משקבעתי כי לא ניתן לייחס לנאשמת יסוד נפשי של "קלות דעת" ביחס לתוצאה, אין מקום להחיל על הנאשמת דין מקל, ואין מקום להחיל עליה את מגבלת העונש המרבי שנקבעה בחוק לעבירה של המתה בקלות דעת. מנגד, מובן הדבר שאין מקום להחמיר עמה ולהחיל עליה דין מחמיר, הואיל וממילא אין לדין המחמיר תחולה רטרואקטיבית.

גזירת העונש המתאים לנאשמת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

34. בגזירת העונש המתאים לנאשמת, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשמת **צעירה, כבת 24, אם לשני פעוטות, נעדרת עבר פלילי**, אשר נסיבות חייה מורכבות והיא נעדרת מקורות תמיכה משמעותיים. הנאשמת אינה אזרחית ישראל, וביצוע העבירה והרשעתה עצרו את תהליך הסדרת מעמדה החוקי בישראל. יש להניח כי בעקבות ההרשעה ואופי העבירה לא תקבל אזרחות ישראלית לאחר ריצוי עונשה. במצב זה מובן כי עונש מאסר ממושך יפגע בנאשמת ובילדיה. הנאשמת נטלה אחריות מלאה למעשיה, והביעה חרטה, כששירות המבחן התרשם כי הנאשמת מבינה את משמעות הנזק שגרמה. **הנאשמת הייתה מסוגלת להתייחס לאובדן שחוו הורי התינוקות המנוחה, והתייחסה לענישה הצפויה כאל אפיק לכפרה על מעשיה. הנאשמת מכירה בצורך להשתלב בטיפול ארוך טווח ומשמעותי, ויש להניח שתשתלב בטיפול כזה בבית הסוהר לאחר מתן גזר הדין.**

35. עוד יש לתת את הדעת לשיקול ה**רתעת הרבים** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לחומרת העבירה ולתוצאותיה הקשות, וה**צורך להוקיע ולהעביר מסר חד וברור בדבר החומרה שיש באלימות כלפי פעוטות חסרי ישע אשר ננקטת על ידי מי שאחראי על שלומם וביטחונם.**

36. בשולי הדברים יצוין שלא שוכנעתי כי העובדה שהסייעת הנוספת לא הועמדה לדין עד עתה מצדיקה הקלה של ממש בעונשה של הנאשמת, ואין המדובר באפליה ביניהן. הנאשמת היא זו שהרגה את התינוקות המנוחה, ואף אם הסייעת הנוספת חדלה מלמנוע זאת, אין המדובר בשוויון במידת האשם ביניהן, ומכאן שלא ניתן לזקוף לזכות הנאשמת את העובדה שהסייעת הנוספת – בעת הזאת – לא הועמדה לדין.

37. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשמת עונש מאסר כולל אחד, בגין שני האירועים גם יחד.

הפיצוי הכספי

38. סבורני כי יש להטיל פיצוי משמעותי על הנאשמת. במישור העקרוני קיימת חשיבות רבה לפסיקתם של פיצויים עבור נפגעי עבירה, וזאת גם במקרים שבהם מתעוררות שאלות הנוגעות להיקפו של הנזק המדויק, וקיומו של הליך אזרחי אשר יכול לתת מענה לכך. תכליותיו של הפיצוי בהליך הפלילי הן, בין היתר, לתת ביטוי והכרה חברתית, במסגרת ההליך הפלילי, למעמדם ולסבלם של נפגעי העבירה, ובמקביל ולהעניק סעד מהיר יחסית לנפגעי העבירה, במטרה לסייע להם בשיקום חייהם. מובן הדבר שאין בכך כדי לשלול אפשרות מנפגעי העבירה להגיש הליך אזרחי בגין מלוא נזקיהם, ואולם אין בכך כדי לגרוע מתכליותיו האמורות של הפיצוי הפלילי (ראו דברי כב' הנשיאה א' חיות בדנ"פ 5625/16

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

אסרף נ' טווק [13.9.17], פסקה 14; **ודברי כבי השופטת ד' ברק ארז בע"א 6925/16 מדינת ישראל נ' ג'רחי** [12.5.19] פסקה 22).

בנסיבות המקרה דנן, מתוך תסקירי נפגעי העבירה, כמו גם על פי הדברים שהעידו הוריה של התינוקת המנוחה, עולה כי הנזק שנגרם להם הוא רב מאוד. **הריגת בתם התינוקת גרמה לשבר קשה בחייהם, אשר ספק אם הוא ניתן לאיחוי באופן מלא, ויש להניח שהשלכות מות בתם התינוקת ילוו אותם עוד שנים ארוכות.** תסקיר נפגעי העבירה מעריך כי הוריה של יסמין ז"ל זקוקים לסיוע גורמי מקצוע, לתמיכה ועזרה בהתמודדות עם אובדן הבת, וכן ממליץ על הטלת פיצוי כספי משמעותי שאותו יוכלו ההורים להפנות לשיקום מצבם, ואשר יהיה בו גם משום העברת מסר של הכרה בפגיעה בהם ובסבלם. בנסיבות אלה, יש לפסוק עבורם פיצוי משמעותי וגבוה. בנוסף לכך, מתוך תסקירי נפגעי העבירה בנוגע ליתר ההורים של התינוקות נפגעי העבירה, עולה כי אף להם נגרמו נזקים משמעותיים, אשר יש להעניק להם פיצוי בגינם. עם זאת, בשל מצבה הכלכלי הקשה של הנאשמת, ותקופת המאסר הממושכת אשר נגזרת עליה, יש לפרוס את תשלום הפיצוי לתשלומים, באופן אשר יסייע לנאשמת בפירעון הפיצוי.

סוף דבר

39. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:**

- א. **17 שנות מאסר בפועל**, אשר מניינן מיום מעצרה 23.5.18.
- ב. 18 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור הנאשמת במשך 3 שנים מיום שחרורה ממאסר, כל עבירה של המתה.
- ג. 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור הנאשמת במשך 3 שנים מיום שחרורה ממאסר כל עבירת אלימות כלפי קטין או חסר ישע.
- ד. **פיצוי בסך של 120,000 ₪**, אשר יחולק באופן הבא:

- (1) פיצוי בסך 100,000 ₪ להורי התינוקת המנוחה (50,000 ₪ לכל הורה).
- (2) פיצוי בסך 2,000 ₪ להורי התינוק ב.ב. – בגין האישום הראשון.
- (3) פיצוי בסך 18,000 ₪ להורי התינוקות נפגעי העבירה שנפגעו באישום השני (א.א. – ט.ט), באופן שיועבר סך של 2,000 ₪ לכל זוג הורים.

הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ב-60 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.1.20, ויועבר להורים על פי פרטים שתמסור המאשימה. אם לא ישולם תשלום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-24262 מדינת ישראל נ' סקיבנקו

כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי. אם ישולם רק חלק מהסכום, יועבר להורים בהתאם לחלקם היחסי בפיצוי.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"א תמוז תשע"ט, 14 יולי 2019, בנוכחות הצדדים.

עמי קובר, שופט